

PROFESIJAS STANDARTS

Reģistrācijas numurs PS 0395

Profesija

Apavu labotāja palīgs

Kvalifikācijas līmenis

1

**Nodarbinātības
apraksts**

Apavu labotājs ir pakalpojumu nozares darbinieks, kas kvalificēta apavu labotāja vadībā veic sekojošus darbus: atdala no apaviem maināmās detaļas, izgriež no loksnēm maināmās detaļas vai piemēro no gatavām detaļām. Veic to pirmapstrādi un sagatavo piestiprināšanai, tīra apavus. Atbildīgs par sava darba kvalitāti. Apavu labotāja palīgs strādā apavu labošanas darbnīcās.

Pienākumi un uzdevumi

Pienākumi	Uzdevumi
1. Noteikt darba apjomu attiecīgi darba uzdevumam.	1.1. Izlasīt pavaddokumentus, kurā norādīti veicamie darbi; 1.2. Saņemt materiālus veicamajam darbam; 1.3. Iekārtot darba vietu atbilstoši veicamajam darbam; 1.4. Ievērot darbu secību.
2. Atdalīt maināmās detaļas no apaviem ar tam atbilstošiem instrumentiem.	2.1. Pārbaudīt instrumentu atbilstību darba drošības prasībām; 2.2. Izvēlēties atbilstošu tehnoloģiju; 2.3. Izvēlēties atbilstošus instrumentus; 2.4. Izmantot instrumentus atbilstoši tehnoloģiskām prasībām.
3. Izgriezt maināmās detaļas vai piemeklēt gatavas detaļas .	3.1. Apzīmēt detaļu kontūras atbilstoši labojamā apava detaļu kontūrām ,izmantojot speciālo zīmuli; 3.2. Pārbaudīt instrumentu atbilstību darba drošības prasībām; 3.3. Izgatavot šablonus pēc detaļu izmēra; 3.4. Pielietot šablonus.
4. Veikt detaļu slīpēšanu.	4.1. Pārbaudīt darbmašīnas atbilstību darba drošības prasībām; 4.2. Sagatavot darbmašīnas darbam; 4.3. Veikt slīpēšanu; 4.4. Veikt apkopšanas darbus.
5. Veikt labojamā apava apstrādi.	5.1. Pārbaudīt darbmašīnas atbilstību darba drošības prasībām; 5.2. Sagatavot darbam; 5.3. Veikt apstrādi; 5.4. Veikt apkopšanas darbus.
6. Sastiprināt iepriekš sagatavotās detaļas ar apavu.	6.1. Uzklāt līm,; 6.2. Veikt līmes žāvēšanu; 6.3. Aktivizēt līmi; 6.4. Sastiprināt detaļas ar palīgierīču palīdzību.
7. Ievērot darba drošības un ugunsdrošības noteikumus	7.1. Pielietot nepieciešamos individuālās aizsardzības līdzekļus; 7.2. Sakārtot darba vietu atbilstoši darba drošības noteikumiem; 7.3. Rīkoties atbilstoši noteikumiem.
8. Pārbaudīt griezējinstrumentu kvalitāti	8.1.. Veikt vizuālu instrumentu pārbaudi; 8.3. Veikt instrumentu asināšanu; 8.4. Sakārtot instrumentus darbam.
9. Pārbaudīt nagluvilcēja un āmuru atbilstību darbam.	9.1. Veikt vizuālu āmura pārbaudi; 9.2. Veikt vizuālu nagluvilcēja pārbaudi; 9.3. Sakārtot instrumentus darbam.
10. Izpildīt darbmašīnas ekspluatāciju	10.1. Veikt darbmašīnas apskati pirms darba sākšanas; 10.2. Novērot darbmašīnas darbību; 10.3. Uzsākt un apturēt darbību; 10.4. Izpildīt iekārtu un darba vietas apkopi.
11. Izmantot darba procesā nepieciešamo dokumentāciju.	11.1. Saprast pavaddokumentā iekļautos veicamos darbus; 11.2. Izmantot pavaddokumenta norādījumus darbam; 11.3. Fiksēt atskaites žurnālā paveikto darbu; 11.4. Izpildīt pavaddokumenta norādījumus.

Pienākumi	Uzdevumi
12. Veikt darba kvalitātes kontroles pasākumus.	12.1. Vizuāli novērtēt detaļu un apavu virsmas apstrādes kvalitāti. 12.2. Vizuāli novērtēt līmējuma kvalitāti;
13. Ievērot vispārējās un speciālās darba drošības un ugunsdrošības noteikumus.	13.1. Ievērot likumdošanā noteiktās instrukcītas un medicīniskās pārbaudes; 13.2. Izmantot individuālos darba drošības līdzekļus; 13.3. Izmantot piemērotu darba apģērbu; 13.4. Veikt pirmās neatliekamās palīdzības pasākumus; 13.5. Prasmīgi rīkoties ugunsgrēka izcelšanās gadījumā.
14 Ievērot darba tiesību un vides aizsardzības normas.	14.1. Ievērot darba drošības un uguns drošības instrukcijas; 14.2. Izpildīt darba līguma noteikumu; 14.3. Apstiprināt ar parakstu darba līgumu; 14.4. Saudzēt un nepiesārņot apkārtējo vidi.

Īpaši faktori, kas raksturo darba vidi

Organizatoriskie -darba pienākumi veicami kvalificēta apavu labotāja vadībā un uzraudzībā
Fiziskie -saskarsme ar slīpējamo materiālu putekļiem
Ķīmiskie -iespējama saskare ar kaitīgiem ķīmiskiem aģentiem (līmes.atšķaidītāji u.c.)

Īpašas prasības uzdevumu veikšanai

nav

Prasmes

Speciālās prasmes profesijā	Kopējās prasmes nozarē	Vispārējās prasmes / spējas
Veikt slīpdarbus ar darbmašīnām; Pielietot dažādas palīgierīces; Veikt darbus , kas saistīti ar iekārtu kopšanu; Organizēt savu darba vietu un veikt darbus atbilstoši darba drošības un ugunsdrošības prasībām.	Atšķirt pielietojamo detaļu materiālu sakritību ar labojamā apava materiālu; Izvērtēt materiālu kvalitāti; Izvērtēt apava labojamo detaļu stāvokli; Uzturēt kārtībā rokas instrumentus; Noteikt slīppapīra numuru attiecīgi apstrādājamām virsmām; Saudzēt apkārtējo vidi.	Ievērot darba drošību; Komunicēties; Izpildīt uzdoto darba uzdevumu; Strādāt darba grupā;

Zināšanas

Zināšanas	Zināšanu līmenis		
	priekšstats	izpratne	lietošana
Apavu labotāja palīga darba tehnoloģija :			
apavu izgatavošanas tehnoloģijas pamati;		x	
apavu izgatavošanā pielietojamie instrumenti;		x	
apavu sadalījums pēc to pielietošanas mērķa;		x	
Materiālmācība :			
apavu ražošanā pielietojamie materiāli;	x		
apavu labošanā pielietojamie materiāli;			x
līmes un apdares materiāli;			x
ķīmiskās vielas apavu tīrīšanā ,kopšanā;		x	
Rokas instrumenti un to pielietošana.			x
Iekārtas-darbmašīnas un to lietošana.			x
Palīgierīces un to pielietošana.			x
Vienkārši ar apavu labošanu saistīti termini.		x	
Apavu labošanā pielietojamo materiālu īpašības (berzes izturība, cietība, elastība)		x	
Valsts valoda			x
Darba aizsardzība un vides aizsardzības normas			x
Darba tiesības			x

Apavu labotāja palīga profesijas standarta izstrādes darba grupa:

Ivars Burakēvičs SIA ‘Elegants RB’ direktors, Latvijas Amatniecības kameras kurpnieku biedrības priekšsēdētājs;

Raimonds Burakēvičs SIA ‘Rammus’ direktors;

Inga Ramše SIA ‘Elegants RB’ valdes locekle;

Viktors Veļičko SIA ‘Rammus’ apavu labotājs.

Apavu labotāja palīga profesijas standarta eksperti:

Latvijas Amatniecības kamera;

SIA ‘Erdals’ apavu izgatavošanas darbnīca;

Latvijas sabiedrisko pakalpojumu darbinieku arodbiedrība ‘LAKRS’

SIA ‘Elegants RB’